

veielse, og man troede derved at være kommen Kirkeministeriet særdeles meget imøde, idet man har foreslaaet, at det i hvert enkelt Tilfælde skulde tilkomme Ministeriet at bestemme, hvorledes Fremgangsmaaden skulde være for at godtgjøre begge Dele, baade at Kirken var for lille, og, dersom det var godtgjort, hvorledes Udvikelsen, dersom den ikke kunde erholdes uden en virkelig Tilbygning, skulde stee, og hvorfra Bekostningen dertil skulde udskrives. Forfaaevdi Ministeriet maatte fatte nogen Bestemmelse, hvorved en Eier maatte ansee sig forurettet, have vi troet, at det var nødvendigt at forbeholde en udtrykkelig Ret til at tye til Domstolene. Domstolene ere den tredie Statsmagt; den har Regjeringen albrig søgt at undbrage sig. Det har været vore forrige absolute Kongers høie Vre, at de i alle Eiendomsforhold have underkastet sig Domstolenes Afgjørelse ligesaa vel som Undersaatterne. Skulde nu en constitutionel Regjering ikke ville underkaste sig denne, vilde det være høist urigtigt. Det er langt fra mig at sige, at den høitærede Minister ikke vil underkaste sig denne Afgjørelse; det vilde jo endog saa være grundlovsstridigt (Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Paa ingen Maadel), da det hedder, at enhver Dyrighedsafgjørelse kan indbrages for Domstolene, og selve Ministeriets Afgjørelse som den høieste Dyrigheds Afgjørelse vil da efter min Mening ogsaa kunne indbrages derunder. Tager jeg fejl deri, maa den høitærede Minister bedre oplyse mig, men jeg har ikke troet, at den høitærede Minister paa nogen Maade vilde undbrage Ministeriets Afgjørelse fra ogsaa at kunne drages for Domstolene; men han har dog et særdeles Ønske om, at det ikke skulde kunne stee, og det er ham ikke behageligt, synes det, at der udtrykkelig kommer til at staae en Genviisning dertil i Loven. Jeg troer, at det vil være af megen Vigtighed for de Mænd, som berøres af disse Forhold, at det vil være et meget vigtigt Punkt, som de ville lægge stor

Vægt paa, at en saadan udtrykkelig Bestemmelse tages. Da jeg saaledes troer at have besvaret de Bemærkninger, som hidtil ere gjorte af den høitærede Minister, skal jeg forbeholde mig nærmere Udtalelse, efter hvad der siden maatte fremkomme fra ham eller fra Andre.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Det vilde være en overordentlig sørgelig Tilstand for et Land, hvor alle Ministeriets og Dyrigheds Resolutioner skulde kunne indbringes for Domstolene. Det vilde være en saadan Sammenblanding af den administrative og dømmende Magt, at der deraf vilde opstaae den allerstørste Forvirring. Hvis ikke Andet vilde være aldeles ødelæggende for Grundloven og gjøre den uholdbar, saa vilde en saadan Bestemmelse kunne det. Men en saadan Bestemmelse findes naturligviis slet ikke i Grundloven. De ministerielle Resolutioners Realitet kunne paa ingen Maade gjøres til Gjenstand for Domstolenes Afgjørelse; men derimod kunne disse afgjøre, hvorvidt Ministeriet ved at tage sin Beslutning har været kompetent. Det er det, som afgjøres af Domstolene. Men naar Domstolene anerkjende, at et vist Spørgsmaal hører under den administrative Myndighed, vil det være en aldeles revolutionair Fremgangsmaade og et fuldkomment Overgreb udover, hvad der er indrømmet Domstolene, om de ogsaa vilde inlade sig paa Realiteten af de Spørgsmaal, der henhøre under Administrationens Afgjørelse.

R e t t e l s e .

Nr. 89. Sp. 1399, Lin. 29 f. o.: „Antbræads“ læs: „Antmands“